

Váczzi Közlöny

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKŰ HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Kapható KISS ERNYEI ANTÓNINÁL Kossuth-tér (Gyűrky ház.)
Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési pénzek, hirdetések, stb. küldendők).
Vác, Gasparik-utca 12. sz. alatt.

HIRDETÉSEK:
jutányosan eszközöltetnek s többszöri hirdetésnél kedvezményben részesítetnek.
Nyit-tér: sora Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.

Néhány szó a fürdőzésről.

Most, hogy a holt évad beköszöntött, mindenki, a ki csak teheti, fürdőre iparkodik. Sokan üdülés céljából mennek, hogy megrongált egészségüket rekonstruálják, mások meg csak azért, mert mai napság a fürdőzés is ép úgy mint a nyaralás, divat.

De bármelyik indító ok vezérli is fürdőző embertársainkat, gyakran egyes fontos szempontokat figyelembe nem vesznek, miket pedig jó volna minden egyes fürdőzőnek meggondolnia, mielőtt útra indulna.

Alig van ország a kerek világon, mely annyi sok természeti kincscsel dicsekedhetnék, mint Magyarország. Hegyei ércben gazdagok, aranyat, ezüstöt adók, síksága meg a világ legelső gabonáját termi. Temérdek a hely, hol a föld méhéből hő források, ásványvizek törnek elő, mindmegannyi alkalmas tárgyai a vállalkozási szellemnek.

Különösen a hegyes vidékek azok, melyek gyógyforrásokban gazdagok s a felvidék, valamint Erdély tömve van ilyenekkel s úgyszólván minden talpalatnyi föld alkalmas klimatikus gyógyhelyek létesítésére.

S mennyire elragadók szeretett hazánk eme tájai! Mily regényesek ezen vidékek, vetekszenek Európa leghíresebb hegyvidékeivel.

De sajnos a külföldiek nem igen ismerik ezeket, mert mi magyarok nem tudunk nekik oly reklámot csinálni, mint más országbeliek a magukéinak. Az útleírásokban is alig talál az idegen ezekről ismertetéseket s csak akkor ámul-bámul az a német, angol vagy francia igazán, midőn ide vetődik s látja a természet

gazdag tárházát, melylyel a Teremtő Magyarországot bőven ellátta.

És ez a gazdag kincs, melylyel földünk rendelkezik, nincs eléggé kiaknázva és pedig a saját magunk részéről. A magyar közönség nagyrésze, teljesen indolens a saját fürdői iránt és a helyett, hogy itthon keresné fel a neki megfelelő fürdőt, külföldre megy, s ott tölti a nyarat. Nem kell neki Balaton-Füred, Trecsén-Teplicz, Tatra-Füred, Bártfa, Tuszád, Pöstyén, Vihnye, Parád, Herkulesfürdő, Csaszárfürdő stb., (pedig légió a magyarországi fürdők száma), hanem Marienbad, Gastein, Karlsbad, Ostende, Franzensbad, Ems és mit tudom én, miféle idegen országi fürdő.

S vajjon mi ennek az oka?

Sokan azt hozzák fel okul, hogy a hazai fürdők nincsenek európai színvonalon, mert a fürdőtulajdonosokban nincsen meg a kellő vállalkozási szellem, s hogy azok sokkal drágábbak a külföldieknél.

A kik ezt állítják, lehet, hogy némileg igazuk van, de csak egyik-másik fürdőre áll ez, általánosságban azonban nem lehet mondani. Vannak drága fürdőink, de vajjon a külföldiek közül Ostende, Gastein, Ems stb. nem drágábbak-e a mieinknél is?

Ez tehát nem elég ok arra, hogy saját fürdőinket elhanyagoljuk, mert ha a magyar közönség jobban látogatná ama helyeket, úgy azok mindjárt olcsóbbak lennének és kényelem tekintetében is kevesebb kifogásolni valót hagynának hátra.

Tehát a magyar közönségen a sor, hogy tegye meg a kötelességét, pártolja a sajátját, s

akkor eltűnnek ama panaszok, melyek eddigelé itt-ott felhangzottak.

De ehhez érzék kell, mely sajnos, hiányzik a magyar közönségből.

Bizony mi egy kicsit furcsa nép vagyunk. Ha arról van szó, hogy egy iparos vagy kereskedő német számlát merészel küldeni, vagy egy asztaltársaságban valaki egy német szót talált kiejteni, azonnal lehurrogjuk, s kikiáltjuk hazáruulónak, ha azonban arról van szó, hogy a magyar földön szerzett százezreket hol költjük el, akkor inkább a német sógorhoz megyünk, s azt gazdagítjuk pénzünkkel. És míg az előbbi égbekiáltó merenyletnek tartjuk, addig az utóbbin senki sem talál megütközni valót.

Sokan meg csak azért keresik fel a külföldi fürdőket, hogy eldicsekedhessenek vele, hogy ismerik, beutazták a külföldet; és vajmi gyakran az ilyenek a hazának csak nagyon kevés tájékát láttak, vagy éppen nem ismerik.

Az ilyeneknek jó lenne megjegyezniök, amit a boldog emlékü Kovách Pál, a tudós váczki kanonok mondott egy ismerősének, midőn jubileuma alkalmával a lapokban közölt életrajzában ki volt tüntetve, hogy beutazta a külföldet is: »Nem arra vagyok büszke, hogy a külföldet beutaztam, hanem hogy előbb szeretett hazámat utaztam be.«

És higgyék el, olvasóim, hogy a hazai dolgok pártolása csak a hazaszeretet erősíti bennünk!

Igazgatói jelentés a váczki alsófokú ipar- és kereskedelmi iskolák tíz évi működéséről.

Az ipar- és kereskedelmi iskolák igazgatójának az iparos tanoncok munkakiállítása alkalmával, úgy a lefolyt évről, mint az iskolának tíz évi működéséről

Bicskei gyanupörrel élt és azért sem ment.

Karikás tehát más oldalról kezdte meg a dolgot. Egy hatost nyomott Bicskeinek a markába és megbizta, hogy hozzon érte a kintinból pálinkát. Persze jól tudta azt, hogy míg a hatosból tart, addig az nem jön fel a kintinból.

Bicskei távozott. Karikás pedig azzonnal a kopfpolster közé dugott kanál után kotorázott. Rövid keresés után meg is találta azt. Elővette a kanalat és a fehérvári hegyes bugylival három lyukat furt rajta, és a már előre elkészített fekete viaszkal ismét betapasztotta a lyukakat, azután ismét visszadugta a füttyölős evőeszközt.

Két órai elmaradás után megjött Bicskei. Rettenítő módon exkuzálta magát, kérte Karikást hogy ne haragudjék, a hatos elveszett, azóta mindig keresi, de nem találta meg. Karikás játszott a haragost, de magában még is örült, hogy a terv sikerült. Még este közölte Pinyigével a sikert.

A három huszas azzonnal a markába nyomatott, ráadásul még egy bukkalé bort is kapott.

Másnap délben ismét összeült a kadét kompanya. Dudás is megjött a füttyölős evőeszközökkel, és mintegy triumfálva, hogy a kadétoakat tegnap lefőzte, tette le a tányér mellé.

Hogy pedig a boszantás tökéletes legyen, nem illedelmes „jó étvágyat,“ hanem „az Isten áldja meg az urak ételét“ kívánt. Épen úgy, mint ezt a szántóvető ember szokta tenni. Persze nem sejtette, hogy mi fog majd ennek utána történni.

A forró leves feltalaltatott. Dudás uram fujta a levest, s közben a kanállal is kavart benne. A kanál lyukaiba tömött fekete viaszkal azalatt kiolvadt abból.

Dudás uram merít, de amennyit merített, épen annyi csurgott ki a kanál fenekén. Még egyet merített és azután még egyet, de mindig üresen maradt a kanál.

A kadéturak eddig csendesen viselték magukat, de aztán összenéztek és oly rémitő röhögést vittek véghez, hogy még a kantinos kutyája is ijedten futott ki az udvarra.

A „Váczzi Közlöny“ tárczája.

Bakavilág Taliánországban.

Dudás káplár ur fakanalának a története.

Irta: Csik Sándor.

(Folytatás és vége).

Éppen akkor érkezett meg a kaszárnyába, a midőn a menázséra fújtak. Ehes épen nem volt, hisz jól lakott szerelemmel, de azért mégis lement a kintinba, ahol a kadétoak számára extra „menázsit“ főztek.

Kadéttársai már várták, a hogy megérkezett, helyet foglaltak, ki-ki előhuzta a posztótokból a pakfonkanalat. Még csak Dudás káplár hiányzott. Dudás mint menázsiz káplár kikérte magának azt a gráciát, hogy a kadétokkal ebédelhesen.

Már leves után voltak, a mikorra Dudás uram megérkezett.

Azonnal leült és a kadétoak boszuságára a feketére mázolt, füttyölős nyelű fakanalat tette az asztalra. Pedig már megmondattott neki, hogy ha még egyszer fakanállal jön az asztalhoz, nem tűrik meg. Ha kadétokkal akar enni, akkor vegyen legalább is pakfonkanalat.

De Dudás sok dologban csökönyös volt. A fakanál használatáról pedig egyáltalán nem akart leszokni.

Hogy is szokhattott volna le arról, mikor az oly becses portéka volt. Hiszen oly kedves emlékek fűződtek ahhoz. Hej! boldog idők voltak még, a mikor a füttyölős nyelű fakanállal turkált abban a fajtos puliszkában és merigetett abból a jó czibere-levesből a kanál alá tartva a kenyér karéjt, nehogy valami földre csepegjen abból a drága léből. No de mit is tud az a kadétnépség a puliszkáról meg a cziberelevesről, azért nem is becsülik meg a szegény ember portékáját.

— „Dudás vigyázzon!“ — szólal meg egy kadét,

— „ne mártsa a kanalat a forró levesbe, mert a tulipán lekopik róla.“

— „Ugyan hadd, pajtás!“ — szólt a másik, — „nem látod, hogy a leves helyett a füttyölőt fujja.“

— „Ugyan Dudás, ereszsen meg egy nótát azon a füttyölős kanálon,“ — szóltak valamennyien.

No de ennyi boszantásra aztán még is felpattant Dudás és azt mondta a csufolódo hadnak: „Ha az ifjurak nem akarják a fakanalat látni, akkor üljenek az asztal alá.“

Ez már még is meg nem bocsájtható grombaság volt. „Mit? mi ülünk az asztal alá, ez borzasztó, ezt nem tűrjük!“ — mondták valamennyien.

Ebéd után haditanács tartatott.

Néhányan véres elégtételt követeltek, mások a menázsiból akarták kiküszöbölni. Csak Pinyige fogta pártját. Nagy tusa után engedtek valamennyien, de követelték, hogy a corpus delicti, a fakanál pusztitassék el. Ennek végrehajtásával Pinyige bizatott meg.

Ha azelőtt ő bizta meg Simon frajtert a nagy munkával, most ő bizatott meg egy még nagyobb feladattal.

Mert hiába a fakanál szoros őrizet alatt állott. Ha Dudás uram nem volt otthon, Bicskei, Dudás uram putzmajsterje őrizte a drága portékát. De Pinyige kadétnak is volt magához való esze. Jól tudta azt, hogy saját putzmajsterja a kindruszos bajszu Karikás dacz- és véd-szövetséget kötött Bicskeivel. Tehát közölte tervét Karikás kapitálással. Siker esetére három ezüst huszast ígért meg neki.

Három huszas akkorában oly összeg volt, hogy azért a török szultán papucsát is elhozta volna. Hozzá is fogott a nagy tervhez. Dudás nem volt hon. Bicskei pedig, a lénungosztás utolsó napja lévén, a strózsákon nyujtózkodott.

— Testvér, nem volna kedved kimenni? — szólt hozzá bakanyájassággal Karikás.

— Nem — válaszolt Bicskei, — mert nincsen pénzem.

— No, adok kölcsön, csak menj!

ingóságok a...
szükség...
erezendő ingó...
elését megelőző...
yiben részükre...
ez a végrehaj...
bbségi bejelen...
kiküldöttnek...
val bejelenteni...
nek a bíróság...
ámtitátik...
8. napján...
János, s. k...
ági végrehajtó...
gyelmébe!!
RGY
desten...
za sarkán...
a konyha...
kezelt valódi...
kiszolgálás...
igényeinek...
ezve. — Leg...
nél, mint fek...
egállóhelye...
György...
tulajdonos...
y-társaság...
100 Kétként...
frt. kr...
12 50...
11 90...
12 20...
11 60...
10 90...
10 20...
10 —...
9 50...
8 80...
7 50...
5 40...
3 70...
3 40...
3 50...
2 90...
kiállítás...
TO FEREM...
OLCSÓ ÁRAK...
AKAO...
intetve...
eller...
amennyi köszvény...
nek ez uton legyen...
ara már 25 év óta...
kedvelt és ennel...
vagy 1 frt. 20 kr...
kitünő házszernek...
orgony“ vedjegyre...
mert csak a vörös...
a valódi...
a, akkor...
chter gyó...
Prágában...
Bápesten.

tett jelentését, — minthogy ezen tanintézetünkről értesítő nem jelent meg — ismertetés gyanánt egész terjedelmében közöljük.

Az igazgatói jelentés a következőleg hangzik: Miként a szép növekedésnek indult termőfának minden évben izmosodik, emelkedik törzse, szaporodnak, erősödnek termő gallyai, dúsabb lombzattal ékeskedik koronája; úgy mindkét intézetünk is évről-évre halad a fejlődés, a tökéletesedés magaslatára, ujjabb és ujjabb kelleivel gazdagodik azon feltételeknek, melyek magasztos célja megvalósítására szükségesek. Hozzá, mint életadó forráshoz, egyre tömegebben járul az ifjú nemzedék, közlelől és távolról, hogy erőt merítsen az élet küzdelmeire, hogy megtanuljon saját erejével munkálkodni, gondolkodni, és itélni, az igazért lelkesülni, azt keresni, szívével a jó és szépért dobogni és erős akarattal mindezek mellett megmaradni, egy szóval, hogy képességet nyerjen azon hivatás hű betöltésére, melyet tőle előjárói reménylenek, a társadalom és a haza elvár.

Végezte iskolánk e feladatát fennállásának most lefolyt tizedik évében is nem csupán ismereteket közölve, hanem arra is törekedve, hogy a reábizott iparos és kereskedő ifjaknak úgy belső, mint külső élete nemes és csorbátlan legyen.

És hogy milyen volt megfeszített 10 évi munkáságunk eredménye, milyen a reánk bízott iparos- ifjuság szellemi élete feletti sáfárkodásunk, milyenek annak nevelésében követett irányelveink, arról — készülök jelen felolvasásom szűk keretében az érdeklődőknek ez alkalommal is számot adni.

A folyó tanévvel a váci alsófokú ipar- és kereskedelmi iskola fenállásának tizedik évét töltötte be. Ha visszatekintünk az intézet első évére, melyben a kezdet számtalan akadályával kellett megküzdeni (különösen pedig azon ellenszennvel, melylyel az iparos mesterek — tisztelet a kivételnek — viseltettek az iskola iránt) és tekintjük az évről-évre javult viszonyok mai állását, elmondhatjuk: hogy intézetünk hivatását és feladatát nemcsak egyszerűen teljesítette, hanem mindent megtett a tanoncok oktatása és erkölcsi nevelése terén (mi intézetünkben kikérült ifjak viseletén észlelhető) a mi a helyi viszonyok között elérhető volt. Ezen eredmény tisztán e nemes város elöljáróság, az iparos- és kereskedelmi iskolai bizottság és a tanító testület fáradságtalan, önfeláldozó munkásságának köszönhető.

Az intézetünk 1884. december hó 1-én mindig a szépért és jóért lelkesülő nagys. Csávolszky József apát-kanonok, bizottsági elnök, Dr. Miltényi Gyula kanonok, igazgató, a tanító testület és a bizottsági tagok közreműködése mellett egy előkészítő és egy első osztálylyal nyitattott meg, mely osztályokba az iparos és kereskedő tanoncok közösen jártak; de már az 1889-ik tanévben a kereskedő tanoncok részére az alsófokú kereskedelmi iskola első osztálya nyitattott meg.

A két intézet a tananyagot tekintve különálló ugyan, de a felügyelet és igazgatás, a taneszközök és felszerelések tekintetéből egy összefüggő egészet képez.

Az intézet felállításakor összeírás utján történt a tanoncok létszámának megállapítása, mi, mint később kiderült, a kellő eredményre nem vezetett; mert a mesterek és kereskedők, ha lehetett, eltagadták tanoncaikat, hogy az iskola kötelezettség alól kibujtasanak. Az 1884. évi ipartörvény életbe léptével az ipartestület megalakult s most annak köteletségévé vált a tényleges tanviszonyban levő tanoncok pontos nyilvántartása. De, hogy az ipartestület nyilvántartása is az első években mennyire hiányos volt, kitűnt abból: hogy sok tanuló is járt iskolába olyan, kinek létezéséről az ipartestület nem tudott semmit és viszont nagyobb számban voltak olyanok, kik az ipar-

testületnél ugyan bejegyeztettek, de a tankötelezettségnek eleget nem tettek.

E vizsás állapot több éven keresztül tartott, mert az ipartestület a hanyag iparosmesterekkel szemben a törvényes intézkedéseket még akkor sem teljesítette kellően, mikor arra az intézet igazgatója által esetről-esetre felszólított.

Most már örömmel jelenthetem, hogy rendben folyik a nyilvántartás, mert a mesterek és kereskedők maguk is belátják, de leginkább a szülők, kik gyermekeiket iparos és kereskedő pályára adják, határozottan követelik, hogy fiaik iskolába járjanak.

Hogy nagy ellenszennvel fogadta az iparosok és kereskedők nagy része az inasok tankötelezettségét, tapasztaljuk abból: hogy ma már azt annak helyesen gondolkodó eleme is belátja, hogy a nyers erő csak úgy boldogulhat, ha az kellő elméleti ismerettel és izléssel párosul. Meg fogyott már azok száma, sajnos egyesek mégis akadnak, kik még azt hangoztatják: „En sem jártam iskolába, én sem tanultam, mégis mester lett belőlem!” (Csakhogy milyen)!!

Hogy tíz év eltelté után a tanoncok iskolába való járása és az erkölcsi viselet tekintetében oly előhaladás történt, arra vezethető vissza, hogy a tanító testület minden tanácskozási tanácsban behatóan foglalkozott a növendékek szellemi előhaladásával, azok erkölcsi viseletével és gondoskodott, az ipariskolai bizottság és ipartestület közreműködésével, a szellemi előhaladást elősegítő vagy az erkölcsi viselet javítására célzó üdvös eszközökről. Ott, hol szükségesnek mutatkozott, a mestereket értesítette a tapasztaltak felől és bizalmasan felkérte őket, hogy nehéz munkájokban támogassák, minek lón is eredménye.

Hogy intézetünk az első évtől kezdve, fokozatosan hogyan bővült ki, ahhoz bővebb kommentár fölösleges, mert az a tanulók létszámának emelkedésével s a törvényben előírt §-sal szoros összefüggésben az ipariskola egy első, mely A) és B)-re van osztva, egy második és harmadik évfolyamból áll. A kereskedelmi iskola szintén három évfolyamból áll. A tanuló a törvény rendelkezése szerint hetenkint 4 órát kötelesek hallgatni, azok pedig, kik iparuknál fogva rajza is kötelezők, vasárnaponként heti két órát át tanulnak. A vallásoktatás (mely jövő iskolai évtől kezdve kötelező) minden felekezetről ugyancsak vasárnap heti egy órában tartatik meg, az illető lelkész által.

Az előírt tananyag minden osztályban és minden tantárgyból évenként teljesen letárgyaltatott, de ha valahol hiányok mutatkoztak, azt annak lehet tulajdonítani, hogy az ipariskola növendékei létszámának háromnegyed részét felső Magyarországból nyerjük, kik néha az irás és olvasás elemeiben is fogyatékosak, sőt mi legjobban megnehezíti az előhaladást, az hogy magyarul beszélni nem tudnak s így nem értik meg a tanuló magyarázatát.

Az iskolába való járás pontosabb, mi által az igazolatlan óra mulasztások száma is évről-évre csökken, mely örvendetes esemény az ipartestület éberségének köszönhető. Mert, valahányszor iparhatósági megbízottak tisztségére választást eszközöl, az iparhatósági biztos által e tisztségre intelligens, művelt iparost vagy kereskedőt választott, ki az ipar- és kereskedelem emelésének jól felfogott érdekeinek előmozdítására a tanonczokatát ügyét is lényeges kellékek tartja és a kötelezéseit nem teljesítő féllel szemben mindjárt első alkalommal fellép és a törvény szakaszait szigorúan alkalmazza.

A tanoncz kiállítás az intézet fennállásának első évében az 1884/5-ik tanévben kezdetét meg és azóta évente megtartott. Minden dicsekvés nélkül elmondhatom, hogy más hasonló intézetek tanoncz-munkakiállításaihoz viszonyítva úgy erkölcsi mint anyagi sikere tekintetében az elsők között foglal helyet; de az elől sem zárkoztam el, hogy kifejezést ne adjak an-

nak, hogy az elmúlt iskolai évben a várakozásnak sem erkölcsi sem anyagi tekintetben nem felelt meg, az okát nem keresem, hanem inkább felhívom igen tisztelt iparos mestereinket, hogy azon legyenek, miszerint ily kised kiállítással mutassák meg, hogy városunkban mily magas fokon áll az ipar.

E jelen alkalommal oda irányulnak tíz évi igazgatói jelentésemnek egyes pontjai, hogy erős akaratra és vállvetett együttes működésre hívjam fel az igen tisztelt iparosokat és kereskedőket, hogy mutassuk meg városunkban (mely oly közel fekszik székvárosunkhoz) az ipar és kereskedelem nem csak hogy nem pang, hanem fokozatosan a haladás magaslatára emelkedik; mi az által lesz elérhetővé, ha tanonczainknak nem csak az ipar és kereskedelem elsajátítására, hanem szellemi és erkölcsi művelődésére is gondot fordítunk. Mert oly városban, hol a városi elöljáróság melynek élén oly tevékeny polgármester áll, ki minden idejét, szellemi tehetségét városának boldogulására és polgártársainak javára szentel, nem különben az ipariskolai bizottság, az ipartestület és a tanító-testület lankadatlan szorgalma és áldozatkészsége nyilvánítt, ott a várt eredmény az ifjúság részéről is biztosítva van.

Hogy e két intézetünk fejlődését mily mértékben kíséri és segíti elő n. é. közönségünk is, mutatja azon körülmény, hogy évenként örömmel adja fülleit azon tanoncok részére, kik a viselet-, tanulás-, kézimunka- és rajzban jeles előhaladást tanúsítanak. E célra nemes városunk tanácsa, az ipartestület és egy magát megnevezni nem akaró jó lelkű adományozó társaság kamata is szolgál. Ily humanus cselekedet csak nemes gyümölcsöt teremhet.

A tanítás eredményéről is szóljak valamit? kötelességemnek tartom kinyilatkoztatni, hogy intézetünket tíz év alatt úgy a megyei kir. tanfelügyelő, valamint a kir. biztos urak is meglátogatták s a tapasztalt eredménynyel teljesen meg voltak elégedve, sőt annak is adtak kifejezést: bár az ország minden ipar- és kereskedelmi iskolában ily eredményt láthatnának. E jól eső szavak a tanító-testület minden egyes tagjára buzdítóul hatottak s kettős odaadással igyekeztek a tanoncok szellemi és erkölcsi kiképzésén munkálkodni. Azonban, ha egyeseknél a várt eredmény kielégítő nem volt annak oka is csak oda vezethető vissza, hogy egyes mesterek és kereskedők tanonczikat kellő időben iskolába nem küldötték és a tanulástól visszatartották.

Ma, midőn a nehézségek és nézeteltérések viszállyain túl vagyunk, azt hiszem és reményem, ha az Isten a jövő évtized végét is megérni engedi, intézetünk nem fokozatos fejlődéséről, hanem szilárd alapon fekvő működéséről számolhatok be.

Hogy jelentésem teljes legyen s a n. é. közönség iparos- és kereskedő tanonczainkról teljes képet nyerjen, bemutatom intézetünk tíz éves statisztikáját: Az iparos tanulók létszáma 10 év alatt volt: 3041. Felszabadult a tíz év alatt: 766. Megszűnt tanoncz enni: 180. Meghalt: 18.

Vallás szerint volt a tíz év alatt: róm. kath 2512, ágost. ev. 184, ev. reform. 144, izraelita 201

Iparágak szerint volt: asztalos 207, ács 138, bádogos 85, babsütő 22, bogár 31, borbély 40, cseréprakó 4, csizmadia 369, cipész 422, esztergályos 21, fazekas 15, fényképész 2, géplakatos 41, harisnyás 38, hentes 155, kosárfonó 24, kovács 82, kalapos 41, kádár 26, kártyos 2, kefekötő 35, kékkészítő 12, kéményseprő 33, kerékgyártó 10, kőfaragó 78, kőműves 207, könyvkötő 12, kővező 4, köteles 159, lakatos 101, mézszáros 41, molnár 23, nyomdász 55, óras 19, pék 127, szabó 244, szappanos 16, szerszámkészítő 5, szíjgyártó 36, szítás 21, szobafestő 25, szűcs 3, szűrszabó 3, takács 7. Összesen: 3041.

Rémítő csapás volt ez kadétunkra. Mit mond Giovanitta, ha majd a vasárnapra igért légyottra nem jelenik meg a dóm előtt. Vége ábrándjainak, vége mindennek. Legjobb lesz beletörődni, talán vasárnapig jobbra változhatnak minden.

Megjött a vasárnap. Délelőtt templomparádé. Délután fél kettőkor befel, azután szabad a vásár, mehet mindenki, a merre tetszik. Tudniillik, a ki mehetett. Nagyobb része ment, csak azok nem mentek, a kik szolgálatban voltak, vagy a kiket a rájok diktált vasárnapi kaszárnya-áristom marasztalt vissza.

Ezek között volt Pinyige meg Dudás. Pinyigét már tudjuk mért. Dudás uram pedig azért maradt vissza, mert épen vasárnap délutánra került reá a kapuinspekció, a mi azután csakugyan kétségbe ejtette a szegény kadétot.

Verőfényes nap volt. Kijött Dudás a dohos várta-szobából és a kapu előtt lévő falócára ült le. Unhatta magát, mert a lábát kezdte lógatni.

Ezen üdvös foglalkozást kutyaharangozásnak is nevezik. Egy kis idő múlva jött a másik otthon rekedt szerencsétlen flótás s leült Dudás mellé. Most kettőssé válnak a lábukat. Azután még jött három-négy és megindult az általános lábálgatás, egyhangúlag harangoztak be a kutyáknak. Egy-kettő dudolt is hozzá. Dudás uram pedig borzasztó módon ásitozott. A lóca csücskén még volt egy kis hely, oda sompolyog Pinyige amúgy köpönyegesen, kard nélkül és csak mitzni sapkában.

Dudás szemügre sem vette őt, mert nem tehetett azt fel, hogy nyáron 38 fokos melegben valakinek eszébe jusson a köpönyegben való sétálás, a lócazó való ülést pedig nem tilthatta meg. Kadétunk a lóca csücskét foglalta el és szinte dudolni kezdett.

Közben megjött Karikás, Pinyige uram putzmajszterje, oda lopódzott ahhoz a lóca csücsökhöz, a melyen a kadét ült és az extra csákót a pad alá dugta. Folyik javában a lábálgatás, az ásitozás meg a dudálás, a midőn egyszerre valaki a várta-szobából kikiált

Felkelt Dudás, körülnézett és egy hatalmas vágással a földhöz teremtette a czintányért, azután az ő drága eszközét, a fakanalat törülte meg és a posztótkba dugva megvető pillantással távozott el az inceskedő kadétoktól.

Dudás úram maga idején elkövetett gorombasága vissza lett fizetve. A vicc nagyszerűen sikerült. Nevette a szakasz, nevette a század és nevette az egész kaszárnya. Csak Dudás nem nevetett.

A rajta elkövetett megszégyenítés után azonnal felszaladt Vitek őrmesterhez.

Vitek őrmester haragudott minden műveltebb emberre, de főképp a kadétokat szerette bosszantani. Az alkalmat tehát készséggel ragadta meg, hogy őket be-márthassa.

Pinyige magára vállalta az egész csint, minek következménye az lett, hogy a másnapra a század rapportra idéztetett meg.

Reggelre a rapport a kaszárnya udvarán felállítva várta Feyer kapitányt.

Ime megjött. Jelentés tevődik, hogy ez meg ez történt és hogy ez meg ez jött a rapportra.

— „Hapták, cipőtalpasok előre.” — Volt valami három, kettőnek még jó a talpa, hát: „rektsumkert mars!”

Csak egy kap talpat. Ketten paczérsajnt kértek, egy pedig komandérungról rukkolt be és jelentette alázatossággal: „Abtretien!”

Vége a rapportnak. A kapitány rózsás kedvben volt. Hogy is ne, az engedélyezett egy cipőtalp nem valami nagyon terhelte meg a pausálé budzséjét.

Most kezdődik az altisztekkel való értekezés. „Altisztek itt maradni.” Valamennyi egy glédában állva várta a bekövetkezendő dolgokat.

Néma csend. Előlép Dudás és őrmester Vitek. Vitek a zsebében kotorázott és abból korpus deliktis fakanalat húzta ki és nyújtá át kapitány úr Feyernek. Ez már értesült a csinról. Az átnyújtott fakanalat behatott vizsgálat alá vette és mosolyogva ezen meg-

jegyzéssel nyújtotta át a mellette álló főhadnagy Bartuseknak: „Löffel aus Holz, mit Tulpe; ein Kunststück!” („Fakanál tulipánnal ékítve; mestermű!”) Bartusek is bámult rajta és ezen észrevétellel adta tovább Ritter von Ringheim hadnagynak: „Hm! hm! sogar ein Pfeiffer! daran.” („Hm! hm! Még fűtülő is van rajta.”) Ringenheim hadnagy pedig ezen szavakkal adta vissza az agyoncsufolt kanalat Feyer kapitánynak: „Herr Hauptmann, wozu ist auf dem Löffel das Pfeiffer?” („Minek a fűtülő a kanálon?”) Kapitány Feyer végre a fakanál fűtülő végére mutatván oda-szólt kaplár Dudásnak: „No maga mit megcsinálni itt? Hé? Fityulni, hé? „Ss ist unrichtig fityulni, es soll fityulni heissen.” („Nem jól van mondva fityulni, hanem így kell mondani: fityulni”) igazította ki Bartusek főhadnagy Feyer kapitányt. Ritter von Ringenheim erre közbe vágott: „Es is weder fityulni, noch fityulni, gut, es soll richtig fityulni heissen.” („Sem úgy nem jó fityulni, sem úgy nem jó fityulni, hanem helyesen így kell mondani: fityulni.”)

Pinyige, kinek már régen mosolygóra állt a szája, a fityulni igének a háromféle variációja pedig tökéletesen kihozta a sodrából, előbb csak vihogott, egyszerre azonban erőt vett rajta a nevetés. Oly borzasztó módon kezdett röhögni, hogy még a csákó is leesett a fejéről.

Kitört a lavina! Röhögtek az altisztek, a tiszték, az őrmester Vitek és nevetett maga Dudás is.

Mikor aztán csendesülni kezdett a nevetés, kapitány Feyer komoly ábrázott vett fel.

Magához intette Dudást és Pinyigét. Kimondatott a szentencia. Dudásnak megparancsoltatott a pakfonkál beszerzése Pinyige költségén, Pinyige pedig a kapitányt szemben elkövetett inszubordináció miatt 24 órai kaszárnya-áristomot kapott és pedig a legközelebbi vasárnapra.

Most azonban csakugyan majdnem pityeregni kezdett Pinyige, szabadkozott, kért, de a kapitány állhatatos maradt.

A 1
hogy al
csak léte
fejlődés
melyben
lem, sőt
mint ed
rosunk
Öss

Az ors
összes

Mu
jelentés

Az
szabály
egyik je
lasztma
melyből
nak: m
ránk r

Ez

képezik
ezelők

vonásá
működ

részt és

Int

mére s

szellem

teszik,

a hol a

lönöz

hitése

lasztm

taljuk,

nagyol

vetkez

s ebbő

istápol

szapor

csak a

ben a

alapon

azért a

mindaz

a közp

voltak

kérjük

lasztm

műkö

A

kezik

részlet

alapját

hézago

méltöz

szedés

ez alk

jelenté

terjesz

dokkal

E

hó 19

melyn

közgy

pontb

hozott

fentar

és re

alaps

„Kaplá

járt ad

A 10 évről feltüntetett adatok eléggé igazolják, hogy alsófokú ipar- és kereskedelmi iskolánk nemcsak létezik, hanem az első évtől fogva virágzásnak s fejlődésnek indult és hogy alig múlt el egy év is, melyben egy lépéssel előbbre nem ment volna; reményem, sőt tudom, hogy az intézet tovább fejlesztésére mint eddig, ezután sem fogja megtagadni nemes városunk tanácsa és közönsége áldozatkészségét.

Összeállította és felolvasta:

Vörös Ferenc,
ipar- és keresk. iskolai igazgató.

Az országos vörös-kereszt egyesület körirata az összes megyei, vidéki, városi választmányokhoz és főkegyelethez.

Mult évi működésünk eredményét a mellékelt évi jelentésben veszi az igen tisztelt választmány.

Az évi jelentések szerkesztése nemcsak az alapszabály rendelkezéseiben gyökerező köteletségünk, de egyik jelentékeny láncszeme azon kapocsnak, mely választmányainkat a központi igazgatósággal egybefűzi s melyből minden egyes választmány képet alkothat magának: mi módon igyekeztünk a közgyűlés bizalma által ránk ruházott feladatoknak megfelelni.

Ez évenként összeállított jelentések mérőföldmutatóit képezik azon útnak, melyet az emberbaráti és hazafias czélok szolgálatában — a társadalom nemes erőinek bevonásával — megtettünk s az elért eredményből minden működő választmányunk méltán igényelhet magának részt és elismerést.

Intézményünk első sorban a haza és trón védelmére siető fiaink érdekében alakult, de alapszabályaink szelleme s maga az egyesület érdeke kívánatosá teszi, hogy béke idején is mindenütt első legyünk, a hol a szenvedők könyeinek felszárításáról s a különböző szerencsétlenségek által okozott nyomor enyhítéséről van szó. S valóban, ha végig tekintünk választmányink mult évi működésén, örömmel tapasztaljuk, hogy a társadalmi jótékonyág gyakorlása folytán nagyobb arányokat ölt, melynek természetzerű következménye az egyesület népszerűségének gyarapodása s ebből kifolyólag erőbeli fejlődése. A különböző czélok istápolására alakult jótékony intézmények folytonos szaporodása és versenye mellett elfoglalt pozíciónkat csak az esetben védhetjük meg, ha működésünk körében a társadalom bajainak orvoslását minél szélesebb alapon gyakoroljuk. Kedves köteletségünknek tekintjük azért az országos közgyűlés határozatából kifolyólag mindazon választmányoknak és főkegyelethez, a melyek a központ ez intenzív szerint munkálkodni szívesek voltak: szívből fakadt őszinte köszönetünket kifejezni s kérjük azokat, valamint a többi főkegyelethez és választmányokhoz is, hogy jövőre is hasonló módon közreműködni szíveskedjenek.

Az évi jelentés 63-ik és következő lapjain következik az 1894. évi január 1-én mutatkozó állomány részletezése. Az adatokat a legutóbb nyert jelentések alapján igyekeztünk összeállítani s a mennyiben mégis hézagok vagy eltérések mutatkoznak, azt annak méltóztassék tulajdonítani, hogy sok jelentés csak a szedés lezárása után érkezett hozzánk. Ismételve kérjük ez alkalomból azon választmányokat, a melyek évi jelentéseiket és pénztári számadásait mindeddig nem terjesztették be, hogy azokat a központot illető hányaddal együtt hozzánk juttatni szíveskedjenek.

Évi jelentésünk elején foglaltatik a május hó 19-én tartott országos közgyűlés jegyzőkönyve, melynek 4-dik pontjából méltóztatik látni, hogy a közgyűlés a választmányok és főkegyelethez által a központba beszolgáltatandó hányadokra nézve a mult évben hozott s czélszerűen bizonyult határozatát ezuttal is fentartja, vagyis az alapítványok és 10 frtos rendes és rendkívüli tagdíjaknak pedig 50%-a a központi alapba fizetendő, míg a másik 50%, továbbá a főke-

gyeleti vagy kamatai, a mulatságokból befolyt jövedelem és külön adományok az alapszabályok 15 §-a értelmében a főkegyeletet, illetőleg a választmányt illetik.

Kérjük azért a t. választmányt, hogy a bevételek elosztásának a módozatát a közgyűlés határozata értelmében közvetlenül szíveskedjék.

A jelentés 2-dik oldalán foglalkozunk a „kisegítő kórházak” ügyével; erre nézve oda terjed kérelmünk, hogy ha a t. választmány székhelyén akár egyesek, akár testületek háború esetére lábadozó katonák elátását vállalták el, közbenjárni szíveskedjék, miszerint az illetők, amennyiben körülményeik engedik, lábadozó helyett lehetőleg beteg harcsozok gondozását ajánlják fel, vagyis kisegítő kórházakat létesítsenek. Ily kórház legkevesebb tíz ágygyal lenne felszerelendő. Kedvező eredmény esetén kérjük minket erről értesíteni.

A t. választmányok nagybecsű figyelmét már most hívjuk fel azon körülményre, hogy az alapszabályok szerint jövő évben évi jelentésükben az összes választmányok és tagok névsorát ki fogjuk nyomtatni. Nagy súlyt fektetünk arra, hogy jelentésünk e része is lehetőleg teljes és megbízható legyen s azért kérjük előre is, hogy a betűsoros rendben összeállított névsort és választmányi tagok névjegyzékét a későbbben közlendő határideig beküldeni szíveskedjék.

Végül tudatjuk, hogy a központi választmány alakuló ülésében az alapszabályszerűleg megüresedett társelnöki és igazgatói állásokra társelnöknek gróf Zichy Nándorné szül. gróf Zichy Livia úrnő ő nagyméltóságát és a női osztály igazgatójával Lintner Imre urat, egyesületünk e kiválóan érdemes tagjait újra megválasztotta.

Kiváló tisztelettel maradván Budapesten, 1894. évi tunius hó 12-én.

Az igazgatóság nevében:
Gróf Csekonics Endre, **Dr. Darányi Ignác,**
elnök. főgondnok

A közönség köréből.

Hol nyaraljunk?

— Akárhon, csak Vácson ne! — Ily megjegyzést tett egyik jó ismerősöm, aki ajánlatomra már tavaszkor Vácra jött jó levegőt szívni. A mily örömmel jött, oly búsan távozott. A Papnövelde-utczában fogadott lakást. Még jóformán el sem helyezkedett, jöttek a csatornások, feltúrták az egész utcát, úgy, hogy a gyalogjáró egy vonalba esett az ablakával, melyet kinyitnia nemcsak a nagy por miatt nem volt tanácsos, hanem azért is, mert a jár-kelek berugdosták a járda földjét szobájába. Ha a kapu ki akart lépni, ugrania kellett feléle, ha haza ment, ugrania kellett lefele. Nem lévén gyakorlott a salto mortaléban, ott hagyta lakását s átköltözött a Báthori-utczába, gondolván, hogy ott békességben lesz. Alig mult egy hét, már megint jöttek a csatornakészítők, feltúrták az egész utcát, — mélyedtek a völgyek, emelkedtek a dombok — járkalni is életveszélylyel járt. Elköltözött a Fő-utczába. Megint jöttek a csatornások... Átköltözött a szomszédos Iskola-utczába, gondolván, hogy az lesz a legjobb nyaralóhely, ott talán nem kell csatorna. Dehogy nem kell; Most csatorna mániában szenvedünk, majdnem az egész város fel van túrva.

Az Iskola-utczából az én budapesti ismerősöm két hétig nem tudott az utcára kilépni. El volt temetve elevenen. Mikor már kiléphetett, szörnyűködve látta, hogy ama portalan utca valóságos homoktengerre változott át, mely öntözve nem lett egyszer sem. A buzahordó taligások számai a hengermalom lisztes szekeréi tengelyig buknak el a laza homokban; a lovak kidőlnek, a taligások káromkodnak és az utca lakói köhögne. És ez így tart már három hó óta.

Ismerősöm nem akarván tudóvészbe esni, összekapolt s hazautazott Budapestre nyár derekán, mondván: inkább a Terézvárosban nyaralok, mint Vácson!

L.

Mielőtt azonban elbeszélésem végkép befejezném, a szerelmes párról emlékezem meg. Mi lett belőlük?

Ne mondjam meg? . . . Vagy megmondjam? . . . de azért sem mondom meg . . . hanem inkább megsgugom és ezt is csak azért, hogy nyájas, mindkét nembeli olvasóim okuljan rajta.

Anetta, a szép kóristánó megunta Ritter von Ringenheimot, a kadét pedig megunta a szép Giovannitát; minek következménye, hogy Pinyige megint a skálai operába járt, kokettizott Anettával és rózsát küldött neki. Ez addig tartott, míg Anetta ismét egy másikra vetette ki hálóját.

Kadétunk ezután töredelmesen tért vissza Giovannitához, de ott zárt szívre és csukott kapura akadt. Most azonban egy cseppet sem keseredett el, át-esse a megpróbáltatáson, azt gondolta magában, hogy: Megezet ez már máson is, így megbiránt katona dollog. Így volt az azelőtt és így marad az azután is.

Mi pedig azt mondjuk: Ha két szék közé esett, úgy kellett neki, mért volt olyan csapodár.

Az anya szeretete.

Irta: **Biringer Jánosné.**

Pislogó mécs halvány világánál, rongyos szalmazsákon haldoklik az apa. Megtört fényű szemei egy pontra vannak szegezve: rongyokba burkolt gyermekére. Kétségbeesve érzi a halál közeledését, mert tudja, hogy gyermeke veszve van; ha ő nem lesz többé.

Anyjára nem sokat számíthat a gyermek, hiszen az sem él sokáig, — a halál már őt is kiszemelte áldozatául s addig köhécsel a szegény nő, míg végre ő is követni fogja őt a sírba.

Ezt tudták mind a ketten.

S a boldogtalan apa emberfeletti erővel küzdött a halállal; végre legyőzött, — s megszűntek gondjai.

Városi és vidéki hírek.

= A városi kegyes-tanítórendi társház és főgimnázium tanári személyzetében az 1894—5-ik tanévre a következő változások történtek: *Farkas József*, az ujoncznövédek mestere, rendi kormánysegédnek s nagykanizsai házifőnök- és főgimn. igazgatónak választott. Helyébe az ujoncznövédek mestereül megválasztott *Roch Gyula*, az eddigi másodmester. Másodmesternek kineveztetett *Randweg Mihály* főgimn. tanár. *Karsay János* főgimn. tanár privigyéi házifőnök- s gimnáziumi igazgatónak választott. *Dr. Rauchbauer József* főgimn. tanár trencsényi főgimn. igazgatóvá nevezetett ki. Áthelyezést kaptak: *Rózsahegy János* Rózsahegyre, *Tomozsy Endre* Budapestre, *Medveczky János* Nagy-Károlyba, *Both Ferencz* Temesvárra. Új tagok lesznek: *Dr. Csösz Imre* Rózsahegyéről, *Arányi Béla* Trencsénből, *Martin Péter* Budapestről, *Fludorovics Zsigmond* Magyar-Ovárról, *Salánky István* Trencsénből, *Labancz Mihály* Temesvárról, *Dr. Kiss Ernő* Budapestről, *Huber Imre* Kolozsvárról.

= Egyházmegyei hírek. *Kerekes Jákó* aszodi lelkész Kartalra tététt adminisztrátornak. *Tamásy Pál* szentesi káplán a nyugalomba vonult *Illés Mihály* plébános helyére T.-Sülybe adminisztrátornak, áthelyeztetett kápláni minőségben *Majer László* Hódmező-Vásárhelyről Rékasra, helyébe *Kucsera Károly* Turáról, *Sandula Imre* istvánbeli lelkész Hatvanba, innen *Lengyel Imre* Szentésre, *Sárgay Ferencz* Püspök-Hatvanból Ujszászra.

= Kinevezések. A földmivélsügyi miniszter *Rappensberger* Andort a váci erdőgondnoksághoz főerdészszé, — az igazságügyi miniszter *Megyeri Dezső* egri törvényszéki aljegyzőt a pécsi járásbírószághoz jegyzővé nevezte ki.

= Megüresedett plebániák. A legújabb VII. sz. püspöki körlevél pályázatot hirdet az aszodi és a boldogi plebániái javadalmakra, aug. 15., illetőleg szept. 15-ig terjedő határidővel.

= Vizbefut. E hét elején a Duna egy körülbelül 15—16 évesnek látszó ifjú hulláját vetette ki, 3—4 nap óta lehetett a vízben. A halál okául a halottkém szemle történetes vizbefutást jelez. Ki volt, nem tudni. Hallomás szerint f. h. 2-án délelben egy állítólag maróthi ember jelentkezett a városházán, egy rendőr kivezette őt a középtemetőli hullaházba, hol az illető a már második napja ott tartott és teljesen feloszlásnak indult hullában fiát ismerte fel, kit *Busánszki Istvánnak*, 18 évesnek mond. Ezen eset alkalmából volna egy szerény indítványunk, mely a következő: Nem lenne-e czélszerű dolog ilyen és hasonló esetekben a hullát azonnal lefenyképeztetni, hogy az esetleg pár nap múlva vagy idővel hirt vevő szülők vagy rokonok az azonosságról meggyőződhesseken és azt kellőleg beigazolhassák, nehogy később, pl. sorozás idején, kellemetlenségeknek legyenek kitéve. Szerintünk ez a mai korban a helyes eljárás alfabetájához tartozik.

= Új elnevezés. A budapest-marcheggi vonalon levő *Uztergom-Nána* állomás nevét a keresk. ügyi miniszterium *Parkány-Nána*-ra változtatta.

= Bizottsági gyűlés. A váci egyházmegye tanító-egyesületének központi bizottsága közelebb gyűlést tartott, mely örömmel vette tudomásul, hogy ötezer frtért az alvárosi iskola tözsomszédságában egy a főutca kilencz ablakkal nyíló ház szereztetett, s elhatározta, hogy f. é. szept. hóban a tápintézetet ide helyezi át. A bizottság kilencz új növédekét vett fel a tápintézetbe, s intézkedett, hogy ott egy tanító lakják mint prefektus. A számadások 4506 frt bevétellel és 4453 frt, kiadással jóváhagyattak. Az évi kötelező írásbeli dolgozatokból 61 érkezett be, mely közül *Ritt Gábris* Ágnes hmvásárhelyi tanítónő dolgozata mint legjobb egy arany jutalmat nyert. A félegyházai kerületi egyesület három aranyos jutalmát, melyre hat pályamunka érkezett be, *Jankovits Ernő* váci tanító nyerte el.

Nagy esőndesség volt a szobában, míg egyszer feleszmélt az anya ájultságából, felvette gyermekét s szívzaggató zokogásba tört ki.

Százszor megkérde önmagától mit tegyen?

Mit is tehet azaz anya, aki nem tudja eltartani gyermekét?

Mily nagy szó is az: anya.

Az anyai szeretet felülmulja a szívnek minden más hajlamait. Elenyészhetlen gyengéd az a szeretet, mely egy anya keblében honol gyermeke iránt.

Nem csökken meg önhaszonlesésből, nem gyengíti méltatlanság. Minden élvezetről lemond gyermeke kényelmeért. Büszke dicsőségére; ha gyalázat éri, nevét mégis fogja szeretni és vigasztalni s ha mindenki eltaszítja magától, ő lesz neki egész világa.

Még a legszegényebb embernek is meg van adva, hogy valamikor egy véghetetlen meleg szívhez simulhasson — anyjához, és gyengédebb valódi szeretettel nem is találkozik többé soha.

Úgy gondolom, minden anyának jól esik gyermeke iránti szeretetét kifejezni, s a gyermekre nézve is üdvös anyja szeretetét egész terjedelmében ismerni. Azt csak úgy ismerheti meg, ha tapasztalja.

A szegény árvának hiába beszélünk az anyai szeretetről, az neki egy elvesztett paradicsom, melyet legfeljebb képzel, de mi itt a képezet a való mellett!

Gyakran így sóhajtok fel: Istenem! miért nem születtem férfinak, mennyivel könnyebb az élet nekik mint nekünk, de azután elgondolva, hogy anya csak nő lehet s az atya szeretete a legjobb atyánál is csak másolata az anya szeretetének, kárpótolva érzem magam szentvedéseimért s helyzetem kellemesebbnek tűnik fel.

Anyának lenni üdvösség. Az atya kevesebbet érezve gyermeke iránt, az üdvösségnek is felét élvezi; tehát ha miénk a több szenvedés, miénk kárpótlásul anyai érzelmünk egész boldogsága is!

„Káplár Dudás! hová tette a rapportos könyvet, mindjárt adja ide!”

Hízen ez az őrmester Vitek hangja, nem találja a rapport-könyvet. No majd lesz!

Felugrik Dudás, szalad a várta-szoba felé és belépve azt mondja: „Jelemtem állásan az asztalon van.” A várta-szobában lévőket azt kérdik, hogy tán álmodik? „Őrmester Vitek hívott!” válaszolt Dudás.

Hogy is hívhatta őt az őrmester, mikor az huszonnyolc órára való paczérant kapott és már reggel óta nincs itt. Boszusan indult ki tehát a kapuból a lóca felé.

De ime mit látott? . . . Nem hitt szemeknek, valamennyien a lóczán ültek, még dudoltak is — de a kadét eltűnt, de hová? Összenézett a lábatlógató kompánia és mosolygott.

Dudásnak egy gondolat villant meg az agyában. Most jutott eszébe, hogy a kadét kitűnő hasbeszélő, minden hangot tud utánozni, már többször rá is szedte. Nem Vitek őrmester volt az, hanem Pinyige hasbeszélési ügyességgel csalta félre Dudás uramat.

Mialatt Dudás a várta-szobába ment, azalatt Pinyige a köpönyegét rántotta le magáról és a pad alatt lévő csákót kapta fel, a kard úgy is már rajta volt: azután — ill a berek nád a kert — megindult a dóm felé, hol már epedve várt rá Giovannita. A lábátógató kompániát is Pinyige bestellálta a padra, siker esetén tíz bukkálé bor áldomást rendelt meg a kantinosnál. Hogy pedig ki ne nevetessék, Dudás maga is jót nevetett a tréfán és a vége az lett, hogy közösen itták meg a tíz bukkálé bort. És így békeségesen végződött a fakanál története.

Dudás úram megkapta az újdonságát pakfonkanalat, a mihez a kadét egy bársonytokot is csináltatott. Ezután szent maradt a békeség. Dudás káplárt nem bszantották többé.

— **Találkozó.** Milanes Iván földbirtokos mindazokat, kik vele 1869-ben a váci (akkor még csak négyosztályú) gimnáziumban tanulmányait végezték, akkor tett fogadásukra emlékezteti s felhívja, hogy annak értelmében a 25 évi összejövetelen megjelenjenek. Egyszermind ugyanó vállalja magára az előleges intézkedések megtételét. Vannak azonban az iskolatársak között olyanok is, kiknek tartózkodási helyét eddigelé kinyomoznia nem sikerült s ezek a következők: Kapor Géza, Paál Máté, Reichenhaller Gyula, Simák Márton, Trenka Mór, Zimányi Zsiga, Németh Géza, Prukker József, Senor Aladár, Szukup Alajos, Weingang János. Kéri iskolatársait, hogy ha ezek valamelyikének jelenlegi lakhelyét tudják, azt vele közölni sziveskedjenek. Czim: Pataháza, u. p. Révfa, Györm. Az összejövetel valószínűleg szept. hóban Váczon lesz megtartva.

— **A tűztorony** építési költségeinek megszerzése céljából eszközölt gyűjtések, valamint különféle e célra tervezett és kivitt mulatságok és alkalmak jövedelmeit a következőkben hozhatjuk a váci önk. tűzoltó-testület számvizsgáló-bizottságának f. évi július hó 4-én megtartott végzámvizsgálata alapján köztudomásra. A legelső, e célra történt gyűjtés eredménye 429 frt 42 kr.; a rendezett nagy népünnepség után 261 frt 32 kr. és darab arany 5 frt 30 kr. értékkel; egy Katalin-estély 18 frt, egy szineloadás 30 frt 15 kr. jövedelme már 1891-ik év előtt lett a váci takarékpénztár 366-ik számú betéti könyvben jogfentartással elhelyezve. 1891. január 31-dikén e célra táncmulatság rendeztetvén, 149 frt 20 kr. folyt be az alaphoz. Az előbb említett táncmulatság után nyomban **Müllmann Géza** egyetli pénztáros megindította a tűztorony alapja növelésére a havi 20-kros gyűjtést, a részletenként begyűlt pénzeket is minden alkalommal jogfentartással takarékpénztárba tevén, konstálható, hogy 2106 frt 49 krt adakozott a város közönsége. Boldogemlékü dr. **Argenti Dóme** volt alapító tag végrendeletileg 200 frtot hagyományozott e célra. A miként sáfarkodást eléggé feltűnteti az, hogy ez összeg, a mint a részletek az 1.197. és 355-ik számú betéti könyvben takarékpénztárba tétettek, időközönként 356 frt 38 kr. kamatot jövedelmezett ez évi július hó 1-ig. Összesítve a különféle címleteket: a) egyebekből: 1103 frt 39 kr., b) gyűjtésekből: 2106 frt 49 kr., c) kamatokból: 356 frt 38 kr. Összesen: 3566 frt 26 kr. a tűztorony alapjának vagyona.

— **Családi öröm.** **Batthyány** László grófné szül. **Vargha Adrienne**, **Vargha** volt fegyintézetű igazgató leánya, férjét **Batthyány** László gróftól egy kis fiúval örövezdette meg. A kis gróft **Andor** névre keresztelték Drezdában, hol **Batthyányék** állandóan tartózkodnak.

— **Gyászhir.** Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak úgy saját, valamint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik forrón szeretett felejthetetlen kedves testvére, sógoronője, nagynénjük, illetőleg testvérük és rokonuknak **Mónus Vilmanak** életének 17-ik évében, hosszas szenvedés után mult hó 30-án délután 3 1/2 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult kedves halottnak hült tetemei mult hó 31-én d. u. 6 órakor (Városház-tér, Leitnerház) a reform. egyház szertartása szerint megáldattak és folyó évi augusztus 1-én d. u. 1/2 3 órakor **Kecskeméten**, a felső temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétettek. Vác 1894. július 30. Áldás és béke lengjen drága porai felett! **Miltényi Aurélné** szül. **Mónus Aranka**, **Mónus Lina**, **Mónus Margit**, mint testvérek, **Miltényi Aurél**, mint sógor és leányai **Jolánta**, **Gizella**.

— **Népünnepély Domonyban.** **Grosner** Sándor domonyi földbirtokos, Domony község polgárai iránt való vonzalma jeléül Domonyban mult vasárnap a Zsidó községhez tartozó „Pusztaligeti erdőben”, **loversenyvel egybekötött népünnepélyt** rendezett, melyre Domony község érdemes polgárait és fiatalágát meghívta. Az ünnepély a következőképen folyt le.

Mit szenvedhet tehát az az anya, aki nem tudja elartani gyermekét?

Csoda-e, ha örült fájdalomában néha olyat cselekszik, amily cselekedet őt a bűnösök sorába juttatja.

A fent említett szerencsétlen anya is közel volt ahhoz: hogy gyermekével együtt önmagát is megöli. De nem volt hozzá elég ereje.

Egyeszerre, talán meghalt férjének szelleme, azt sugta neki: bíz a könyörületes szívű emberekre!

Ekkor elhatározta magát. Rendbe szedte gyermekét, még egyszer oda tette a szerető apa holtteste mellé, imádkozott, aztán elrohant vele... Hosszu ideig bolyongott már, midőn a hajnali órákban talált egy házat, a honnan segítséget remélt gyermeke számára. Letette a kapu aljában. Ő maga átellenben elbújt s onnan leste, mi lesz gyermekével?

Mig így szívszorogva várta, mi fog történni? Egy nem várt alak, — egy rendőr közeledett a kapu felé; figyelmes lett a gyermek nyöszörgésére, felvette s megindult vele.

Látva ezt az anya, kétségbeesetten rohant oda, letérdelt előtte; könyörgött: adja vissza gyermekét. Nem képes elviselni a fájdalmat, nincs ereje megválni tőle.

Bevallotta: hogy a nyomor vitte e lépésre, és azt hitte boldoggá teszi gyermekét, habár ő el fog veszni a szenvedések közepette.

És nem csalódott hitében. A lármára megnyílt egy ablak, egy jószágos arcú éltés nő tudakozódott a lárna okáról.

Megtudván a történeteket, pártfogásába vette az anyát és gyermekét.

Oh, ti gyermektelen nők, nyissátok meg sziveitek az ilyen szerencsétlenek javára.

Ugyanis az istentisztelet után 10 órakor Budapestről külön vonaton megérkezett vendégeket a Domony határ szélén **Grosner** Sándor vezetése alatt 40 tagból álló lovas bandérium fogadta, és **Székely Miklós** ikádi jegyző szép beszéddel üdvözölte. Ezután a vendégeket a lovas bandérium egész a zsidói pusztaligeti erdőbe elkísérte. Itt az aszódai és a domonyi önkéntes tűzoltó egyesület tagjai ifj. **Konyári Pál** főparancsnok vezetése alatt várták őket és 24 fehér ruhás hajadon virágos koszorúkkal fogadták. Majd **Szilárd János** ev. lelkész meleg hangon üdvözölte a rendkívüli vendégeket, minek bevégeztével **Grosner** Sándor mint a népünnepély adójának pedig az aratók 4 díszes ökrös és 4 kidiszlített bivalyos szekéren jöttek bemutatni az aratási szalmát és virággal ékesített szép koszorút zene kísérete mellett. Mindezen fogadtatás és üdvözölések lefolyván, következett a villás reggeli mely két részre oszlott; az intelligencia külön és külön a népünnepélyre meghívott aratók serege. A villás reggeli után következett a mulatságos löverseny, melyen igen számosan vettek részt úgy domonyi mint ikádi paraszt lovasok, kik a lovakat szőrön ülték meg. Az első nyemereny díjat 60 koronát **Babinecz József**, a második díjat 40 koronát ifj. **Paulo Mihály** a harmadik díjat 20 koronát **Remenár János** nyerte meg. A löverseny után következett a népünnepélyre szánt bika szabadon való levágása és nyáron sütése. Továbbá a tűzoltók által magas pózna mászása. Ebben mind az aszódai, mind a domonyi tűzoltók megmutatták ügyességüket. S végre az alkonyatkor a vig zene szava mellett a táncmulatság, mely estig tartott. Az est beálltával az összes vendégek és polgárok valamint a fiatalok mind szép sorrendben Domony községbe visszavonultak. Az uralom **Grosner** Sándor kastélyába, a polgárok a fiatalok az aratók különféle célra rendelt helyiségbe mentek mulatni. A vendégeket a vacsora alkalmával igen szép toasztban üdvözölte ifj. **Konyári Pál**. — A kora hajnal vetett véget a mulatságnak.

— **Nagymaros-Visegrád.** A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint, a Budapest—marcheyi vonalon **Verőcze** és **Nagymaros** állomások között fekvő **Visegrád átkelés** megállóhely neve a kereskedelemügyi miniszter rendeletével **Nagymaros-Visegrád-ra** változtatott.

— **Aszódon és vidékén,** — mint levelezőnk írja — a gabona és gyümölcs termés igen szép eredményel elégitette ki a gazdákat. A tiszta buza szépen és jól fizetett. A rozs szintén szép és kitűnően bőven adott. — Az árpa és zab bőven fizetett. A szőlőkön évek óta nem volt annyi fűrt az ujonnan ültetett és a filloxera által elrongált, de még élő tőkéken. Gyümölcsnek minden fajából igen sok van. Különösen alma, barack, szilva annyi, hogy az ágak törnek alatta. Takarmány répa és czukorrépa is szépen mutatkozik. — Széna igen kevés volt sarju pedig a hosszú szárazság miatt nem is lesz. Kender pedig kitűnően mutatkozik. (Aszódai.)

— **Egész selyem, mintázott Foulardokat** (mintegy 45 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240-féle dispoziáció és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen a privát megrendelők lakására **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben**. Mintak postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (2)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Varázséji Béla.

HIRDETÉSEK

Vácra.

a legkedvezőbb helyen levő vendéglőbe november 1-től

itczés kerestetik.

Ezt az állást nő is elvállalhatja.

Továbbá a Budapesti-főúton levő 18. számú ház bérbeadandó.

Mindkét esetben felvilágosítással szolgál a tulajdonos **Panuska János** Szódrákoson, vagy szivességből **Mayer Sándor** Vácson.

Hirdetmény.

A siketnémák váci kir. intézetében az 1894. év október hó 1-től 1895. év szeptember hó 30-áig vagyis **egy évre** szükségendő **élelmiszerek**, ugymint: tej, túró, zsír, rizs, árpa-gyöngy, őrölt mák, darab- és kocka-czukor, asztalszilva, tarhonya és kenyér; továbbá **bőr-neműek**, ugyszintén **petroleum** és **égetőolaj** szállítására az igazgatóságnál megadható feltételek szerint árlejtés hirdettetik.

A bélyeggel ellátott ajánlatok zárt borítékban bepecsételve s a borítékban a cég s árnum megnevezésével **f. augusztus hó 14-dik napjának déli 12 órájáig** az intézet igazgatóságához nyújtandók be.

A vállalkozók ajánlataik eredménye s a szerződés megkötése végett annak idején hivatalból értesíteni fognak.

Vác, 1894. augusztus hó 1.

Az igazgatóság.

Vác, 1894. Nyomatott Mayer Sándornál.

Hirdetmény.

Alírott körjegyzőnél egy **segédjegyző**, esetleg gyakornok azonnal alkalmazást nyer. Közelebbi feltételek levélileg állapíthatnak meg.

Rétság, 1894. aug. 2-án.

Kováts Ferencz,
körjegyző.

Az 1889-dik évi párisi világkiállításon

arany éremmel lett kitüntetve.

Budapestre kirándulók figyelmébe!!

MUHR GYÖRGY

nagyvendéglője Budapesten.

Kerepesi-út és Akácza-utca sarkán,
a népszínházzal szemben.

Kitűnő magyar és francia konyha.

Bel- és külföldi sörök. — Tisztán kezelt valódi borok. — Mérsékelt árak. — Kitűnő kiszolgálás. — A vendéglői helyiség a jelenkor igényeinek megfelelő komforttal van berendezve. — Legalkalmasabb hely ügy berendezésénél, mint felvesénél fogva.

Lóvasút és villamos-vasút megállóhelye.

Mély tisztelettel

Muhr György

1-3

vendéglő-tulajdonos.

Árverési hirdetmény.

444/1894. v. számhoz. Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti kir. ker. és váltótörvényszéknek 1894. évi 50254. számú végzésével **Dr. Déri Ernő** ügyvéd által képviselt **Pápa** és **Náthán** cég felperes részére **Kürti Ignác** alperes ellen 45 frt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 371 frtra becsült ingóságokra, a váci kir. járásbírósági 3372/1894. számú végzéssel az árverés elrendeltetvén, annak felülfoglaltatók részére is, amennyiben azok árverési jogot nyertek volna, alperes lakásán **Rákos-Palotán** leendő megtartására határidőül **1894. évi augusztus hó 9-ik napján délutáni 4 órája** tűzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt szobabutor, és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívattak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számíttatik.

Kelt Vácson, 1894. évi július hó 26. napján.

Szaák János, s. k.
kir. bírósági végrehajtó.

A váci hengermalom részvény-társaság áruinak jegyzéke.

Lisztneve	sz.	100 Klgként	
		frt	kr.
Asztali dara, durva és finom	A B	12	10
" " " " " " " "	C	11	60
Királyliszt " " " " " "	0	11	80
Lángliszt " " " " " "	1	11	30
Elsőrendű zsemlyeliszt " " " "	2	10	70
Zsemlyeliszt " " " " " "	3	9	90
Elsőrendű kenyérliszt " " " "	4	9	60
Közép kenyérliszt " " " "	5	9	10
Kenyérliszt " " " " " "	6	8	40
Barna kenyérliszt " " " " " "	7	7	—
Takarmányliszt " " " " " "	8	5	20
Korpa, finom " " " " " "	F	3	70
" " " " " " " " " "	G	3	25
Csirke buza " " " " " "		3	50
Konkoly " " " " " "		2	90